

DELAVSKA POLITIKA

Uredništvo je v Mariboru,
Ruška cesta, poštni predal 22.

Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uprava: Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22.
Ljubljana VII, Zadržni dom.

Izhaja vsako sredo in soboto.

Naročnina za Jugoslavijo znaša mesečno 10 Din, za ino-
zemstvo mesečno 15 Din.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene
delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. De-
belo tiskana beseda stane Din 1.—, Malih oglasov trgovskega
značaja, stane beseda Din 1.—, V oglasnem delu stane pe-
titna enostolpna vrsta D. 1.50. Pri večjem številu objav popust.
Čekovni račun: 14.335. — Reklamacije se ne frankirajo.

Štev. 19.

Sobota 1. marca 1930.

Leto V.

Razorožitev je problem, ki ga bodo rešili narodi — ne diplomati.

Mirovno stremljenje je na londonski konferenci slabo zastopano.

Londonska pomorska razorožitvena konferenca je pokazala, da mednarodne parlamentarce še ni prodrlo želja po miru in sporazumu, ampak, da še vedno žive pod vtiski imperialistično-kapitalističnega mišljenja. Delegati na londonski konferenci nimajo pred očmi interesov celokupnosti človeške družbe, marveč je nedvomno velik del med njimi takih, ki vidijo in ščitijo tiste kapitalistične kroge vede ali nevede, ki v vojnah in ob grozovitem oboroževanju žanjejo. Največjo oviro na konferenci pa tvorita s svojimi zahtevami Francija in Italija.

Angleška delavska vlada napravi še en poizkus, ki naj omogoči poleg moralnega uspeha, ki je že dosežen, da se doseže na konferenci realen uspeh. Po tem predlogu, ki ga stavi Društvo narodov, naj bi se dovolilo vsem državam, da stavijo maksimalne zahteve glede višine tonaže ter proti izjavi, da ne bodo gradile več vojnih ladij, kakor jim jih je priznanih ter da obveste interesirane države, preden grade nove vojne ladje.

Kapitalistični krogi venomer trobijo v svet, da se londonska konferenca prekine, da ne bo imela uspeha, dasi je ves svet na strani onih, ki so za razorožitev, ki vedo in čutijo, kako grozovit zločin nad človeštvom je vojna politika.

Ni še gotovo, kaj bo sklenila londonska konferenca. Gotovo pa je, da je tam mnogo neiskrenosti in da bo neiskrenost sodila javnost, obsodila krivce, če ne bo uspehov in poskrbela, da misel o razorožitvi ne bo ugasnila.

Izigranje londonske razorožitvene konference bo bojni klic za vse one, ki hrepene po svetovnem miru in teh — to si naj gospodje diplomati zapomnijo — je mnogo. Borba za svetovni mir, za razorožitev bo šla dalje!

Patrijotični veleizdajalci.

Preiskave proti Kruppu in Thyssenu radi veleizdaje.

Sicer ni nič novega — kajti o tem so čivkali vrabci na strehah — da so med vojno, ko so milijoni nedolžnih ljudi ginili na bojiščih za domovino, kapitalisti delali najboljše kupčije s tem, da so »sovražnikom« prodajali živila in vojni material. Na podlagi poročil iz Leipziga je uvedena preiskava proti največjim trdkam: Kruppu in Thyssenu, ker se jima očita, da sta tekom svetovne vojne prodajali vojni material sovražnikom Nemčije in sicer ceneje kot lastni državci. Ta preiskava se naslanja na neko brošuro, ki jo je spisal Lehmann-Russbüdt: »Die blutige Internationale der Rüstungsindustrie.« (Kravava internacionala oboroževalne industrije.)

Razume se, da so se take kupčije obavljale preko nevtralnih držav. Natančneje se bo morda izvedelo, ko bo preiskava končana.

Širite naš list!

Delavci, vsi kot eden!

Enoten nastop vseh delavskih organizacij.

Velike protestne manifestacije proti zahtevam „gospodarskih krogov“ po vsej državi.

Razveseljiv pojav opazamo v vseh delavskih organizacijah. Brez izjeme vse zbirajo svoje sile in v najlepši slogi in edinstvu v obrambo svoje socialne in delavske zakonodaje. Oni, ki so mislili, da delavstvo ne polaga dovolj pažnje na svojo zaščito in socialno zakonodajo, imajo sedaj priliko, da se prepričajo o nasprotnem. Ni bil slučaj, da so bili srbski delavci ob sprejemu zakona o delu jako vznemirjeni in ako so prav tedaj pričeli graditi svoje strokovne organizacije. Slutili so instinktivno, da je v tej zakonodaji, ki regulira delavske razmere v delavnici, nekaj novega in posebno važnega za usodo delavcev. Enako se je zbudil danes interes v najširših plasteh delavstva in zaradi tega so delavski shodi po vsej državi ne samo manifestačni shodi, nego pravo gibanje množic, ki spravlja naše nasprotnike v vidno zadregu.

Že danes moremo trditi, da to gibanje množic donša prav koristne rezultate. Uspehi se bodo pokazali tudi v realnih uspehih, dočim se že danes jasno kažejo v spontanem edinstvu vseh delavskih strokovnih organizacij. Na inicijativo Zedinjene delavske strokovne zveze se prirejajo manifestačni zbori in vodijo nadaljnje akcije v obrambo socialne zakonodaje od vseh delavskih sku-

pin. Tu sodelujejo i jugoslovanska strokovna zveza i jugoslovanska narodna zveza, i Zveza grafičnih delavcev s centralo v Zagrebu in vsemi podružnicami, Zveza bančnih uradnikov, Zveza lekarniških pomočnikov ter druge manjše zveze krajevnega značaja. Vse organizacije so poslale svoje deputacije na skupno strokovno konferenco, ki se je vršila včeraj, dne 28. februarja v Beogradu ob navzočnosti direktorja Mednarodnega urada dela Alberta Thomasa. Tako je bila ta konferenca v resnici izraz celega našega delavstva, ki je odločeno, da enodušno brani svojo zakonodajo.

Strokovne organizacije pa naj tudi v bodoče, kakor v tem važnem trenutku, ostanejo solidarne v vseh bojih za svoje socialne pravice.

Pesnik pravi: Jaz sam sem nič, a mi vsi smo moč!

Temu geslu se odziva delavstvo v zadnjih mesecih po vsej državi. Teden za tednom se vrše po vsej Jugoslaviji zborovanja, ki poudarjajo svoje odločno stališče v zahtevah po socialni in delavski zakonodaji. Strokovno delavsko gibanje postaja enotno, složno in le tako bo utegnulo braniti svoje interese, ki jih hočejo »gospodarski krogi« na prav nekulturn način odpraviti.

Padec meščanske levičarske vlade na Francoskem.

Nova francoska vlada je dobila prvi dan nezaupnico.

Nova Chautempsova vlada je odstopila v 48 urah po sestavi. Pred zbornico je razvila dne 25. m. m. svoj program, v katerem je naglašala, da se hoče opirati na republikansko večino in delati v nacionalnem interesu in za demokratični napredok. Nje program so v bistvu načela memorandumu z dne 20. decembra, ki se tiče vprašanj razorožitvene konference. Francoska delegacija se bo potrudila, da na konferenci deluje v pomirjenje med narodi. Program vlade je dalje znižanje davkov, politika tolerance in vpoštevanje Društva narodov ter ratifikacija haaških dogovorov.

Kljub programu, ki ga je razvila vlada, pa so konservativne stranke grajale sestavo vlade in poudarjale sum, da nova vlada ne bo dovolj ščitila francoskih interesov.

Socialisti, ki jih je v zbornici okoli sto, so izjavili, da bodo po možnosti novo vlado zaradi nje čistega republikanstva in demokracije podpirali, ker grozi nevarnost nadaljevanja reakcionarne politike v Franciji.

Vlada je pa pri glasovanju o zaupnici ostala v manjšini. Za vlado je glasovalo 277 poslancev, proti vladi pa 292. Padec vlade so povzročili levičarski pristaši ministrskega predsednika, ki imajo v vladi celo svojega ministra.

V Franciji je danes razvnet nacionalističen šovinizem zaradi spora med Francijo in Italijo. Zaradi tega je reakcionarnim nacionalistom bilo lahko delo v parlamentu, ker so tudi meščanski poslanci, boječ se za svojo popularnost, pod mo-

gočnim vplivom nacionalnega šovinizma, tembolj, ker je vodil borbo prejšnji predsednik vlade Tardieu.

Politične razmere v francoski zbornici so danes izredno nestanovitne. Če ne upoštevamo desetih komunističnih poslancev, šteje desnica 282 poslancev in levica ravno toliko. V tej zbornici more vladati le vlada, ki pridobi nekaj poslancev zase z nasprotne strani.

Z ozirom na ta položaj v zbornici je predsednik republike Doumergue mnenja, če se stranke ne zedinijo glede sestave vlade, da se sedanja zbornica razpusti in razpišejo volitve.

Desničarji zopet na površju.

Tardieu zopet sestavlja francosko vlado.

Tardieu je v kratki dobi svoje ga predsedovanja francoski vladi dokazal, da zna ubirati nacionalistične strune. To je pokazal tudi v zbornici, ko je nastopil proti odstopeniški vladi.

Sedaj sestavlja zopet vlado. Njegov načrt je, da sestavi vlado republikanske koncentracije. Odklanjajo pa že vnaprej sodelovanje takozvani socialistični radikali, dasi je Poincaré obljubil, da jih pridobi za vlado.

Nova Tardieujeva vlada ne bo nič trdnejša, prej slabejša, kakor je bila prva.

Tudi Bulgarija za delavsko zavarovanje.

Bolgarija bo verificirala konvencije o socialnem zavarovanju.

Direktor Mednarodnega urada dela, Albert Thomas, je obiskal na svojem potovanju tudi Rumunijo, Bolgarijo in potem pojde še v Grčijo. V Bolgariji so sprejeli Thomasa kralj, predsednik vlade Ljapčev in ostali ministri. Predsednik vlade je ob tej priliki obljubil Thomasu, da bo Bolgarija v najkrajšem času ratificirala washingtonske konvencije o socialnem zavarovanju.

Spori v nemški vladi.

Katoliški centum bi rad znižal davke na kapital, socialni demokrati se temu odločno protivijo.

Ta teden se obravnava v nemškem državnem zboru Youngov načrt in proračun. Centum (konservativci) pravijo, da hočejo imeti jasnost glede finančnih vprašanj, potem bodo glasovali za Youngov načrt. Socialni demokrati pa izjavljajo, da je sprejem Youngovega načrta potreben, da pa ne morejo pristati, da bi se dovoljevalo finančne olajšave v ta namen, da stranke glasujejo za Youngov načrt. Socialni demokrati zahtevajo, da se pokrije deficit pri Youngovem načrtu z obdavčenjem srednjih in visokih prejemkov.

Razkroj političnih strank v Angliji.

Poskusi imperijalistično navdahnjenih veljakov, ki so bili doslej pritisnjeni ob zid.

V Angliji snujejo »Zedinjeno imperijalno stranko«. Namen stranke je označen že v imenu. Zagovornik te stranke je tudi znani Lord Rothermere, ki pravi v nekem članku, da se bo nova stranka borila za uvedbo zaščitnih carin, ki naj pomagajo pri obnovitvi angleške industrije. Angleški politični krogi se boje, da utegne del konservativcev prestopiti v novo stranko in bi se s tem olajšalo stališče delavske stranke. Ta pojav je dokaz, da se stare angleške politične stranke pričenjajo razkrajati idejno. Nova stranka pa hoče usurpirati ideologijo starega angleškega imperijalizma potom kapitalističnega diktata. Uverjeni smo, da za novo stranko ne bo več mnogo prostora.

Ruska komunistična stranka.

Stranka izvoljenih — ne pa stranka mas.

Po uradnih publikacijah je imela ruska komunistična stranka 1. oktobra 1929. leta 1.551.000 članov in kandidatov za člane. V to število niso všteti pripadniki rdeče vojske, ki so člani komunistične stranke. Članica ima stranka 211.800 ali 14 odstotkov. Čiščenje stranke se izvaja od pomladi 1929 in je trajalo do marca 1930. Izključenih je bilo v tem času okoli 11 odstotkov članov. Obenem se pa vrši uvajanje novih članov v stranko. Kakor pove rusko uradno poročilo, je v stranki razmeroma jako malo članov ali še izmed teh se neusmiljeno pomeče iz stranke vse one, ki količkaj pokažejo, da jim ne ugaja pokornost vodstvu. To je notranja diktatura v stranki, v katere imenu se sedaj izvaja diktatura nad celo Rusijo. Cela Rusija ima okoli 130 milijonov prebivalcev.

90 letnica rojstva Avgusta Bebel-a.

Stvaritelj socijalne demokracije v Nemčiji.

Socijalističnemu gibanju v Nemčiji že od vsega početka ni manjkalo velikih mož, vodilnih duhov. Marx in Engels sta njegova teoretična utemeljitelja, Lassale je prvi razgibal nemško delavsko maso, Liebknecht in še živeči Kautsky sta nadaljevala stavbo in jo dogradila v neomajni svetovni nazor, a oni, ki je to gibanje praktično dovedel do njegove današnje veličine, je bil brezdvomno Avgust Bebel. Rojen je bil 22. februarja 1840. leta v Deutz-Kölnu, v stari kasarni 25. pruskega pehotnega polka, kjer je njegov oče služil kot podčastnik in je njegova mati vzdrževala malo kantino. Že s četrtem letom je izgubil očeta in mati se je v drugič poročila z njegovim bratom, istotako podčastnikom in poznejšim kazniškim paznikom, ki pa je že čez dve leti umrl za sušico, kakor njegov brat. Mati je ostala brez penzije in je morala z napornim in slabo plačanim delom preživljati otroke, kar je izpodkopalo tudi njeno zdravje in je umrla, ko je bil Avgust 13 let star. Neki sorodniki so ga vzeli k sebi, ko pa je dopolnil 14. leto in dovršil ljudsko šolo, je moral skrbeti sam zase. Rad bi bil šel naprej v šolo, a ni imel nikogar, ki bi mu bil pomagal. Vstopil je kot vajenec k nekemu strugarju in je moral okušati vse gorje, ki ga občutijo vajenci še dandanes. Kot pomočnik je potem prepotoval velik del Nemčije in Avstrije. Leta 1859 je v Salzburgu pristopil v katoliško pomočniško društvo. Drugih delavskih združenj takrat še ni bilo. S takratnim društvenim predsednikom in poznejšim kanonikom dr. Schöpfom sta se dobro razumela, ker je bil Bebel zelo brihten in nadarjen fant. Leto 1860. ga je privedlo v Leipzig, kjer je moral delati že od 5. ure zjutraj do 8. ure zvečer, vendar je s svojim nastopom kmalu dosegel znižanje delovnega časa. Tu je tudi prvič pristvoval javnemu delavskemu shodu, ko se je ustanovilo prvo delavsko izobraževalno društvo, v katerem se je potem pridno udeleževal in bil kmalu izvoljen v njegov odbor.

Takrat se ni bil politično orijentiran v socijalističnem duhu in je v društvu nastopal celo proti opoziciji privrženecv Weitlinga. Šele po čitanju Lassalejevih brošur je tudi on končno javno stopil »na to stran barikade«.

Leta 1865. je Bebel kot funkcijonar društva povabil starega Liebknechta iz Berlina v Leipzig, da obdrži tu vrsto predavanj. Od tedaj sta ostala neločljiva prijatelja. Ko so ga radi javnega udeleževanja vrgli iz delavnice na cesto, je v skornjem obsegu začel na svojo roko strgarsko obrt. Takrat se je tudi oženil s svojo Julijo, hčerko nekega železničarja, ki je bila zaposlena v neki modni trgovini. Boljše žene bi si ne bil mogel izbrati. Bila mu je vse življenje zaupna in razumevala soderžica in pomočnica.

Po prusko-avstrijski vojni so se politični tabori začeli ostro očrtavati: na eni strani meščanstvo, ki je videlo v Bismarcku polboga, na drugi strani proletarijat, ki je vedno bolj odločno nastopal proti Bismarckovi politiki. 19. avgusta 1866 se je v Chemnitzu ustanovila nova ljudska stranka, ki je bila že precej socijalistično pobarvana. Tej stranki je pristopilo tudi delavsko izobraževalno društvo, iz katerega so potem meščanski elementi drug za drugim začeli izstopati. Še istega leta se je nova stranka vrgla v volilni boj za zastopstvo v pruski državni zbor in Bebel je bil v okraju Glauchau-Meerane izvoljen za poslanca. Mladi strugar je bil sam v novem parlamentu, a vendar se je proti meščanski večini korajžno držal in postal vzor delavskega parlamentarca.

Leta 1869 je bila v Eisenachu ustanovljena nemška socijalno-demokratska stranka, za katero je Bebel izdelal program in statut. Ob izbruhu nemško-francoske vojne (1870) sta Bebel in Liebknecht odločno glasovala proti vojnim kreditom in proti

vojni. Po francoskem porazu v Sedanu sta protestirala proti vsaki aneksiji francoskega ozemlja. Radi tega sta bila obtožena radi veleizdaje in Bebel še posebej radi razžaljenja veličanstva. Liebknecht je moral za dve, Bebel pa za tri leta v trdnjavsko celico. Ta čas je porabil Bebel za samoizobrazbo; učil se je angleščine in francoščine in je spisal v ječi več brošur.

V pijanosti zmagoslavja je nemško meščanstvo po porazu Francozov zašlo v reakcijo in nacionalistični ekstrem. To je privedlo do tega, da je leta 1878 kljub strastnim ugovorom Bebel-a državni zbor sprejel zloglasni »Sozialistengesetz«, ki je za dolgih 12 let ustavil vsako legalno udejstvovanje stranke, in ustavil ves njen tisk. Ostala so delavstvu v omejenem obsegu samo kulturna in pravovarstvena društva. Bebel je v tem času poleg naporega dela kot strgarski obrtnik upravljal fond za podpiranje politično preganjanih. Ko je bil leta 1890 protisocijalistični zakon ukinjen in je socijalno-demokratska stranka vstala iz podzemlja kot mogočen političen faktor, je Bebel opustil svojo obrt in se od tedaj preživljal kot svoboden pisatelj. Izdal je celo vrsto brošur in programov, napisal velezanimivo avtobiografijo »Iz mojega življenja« in več drugih knjig, ter nešteto polemičnih člankov, zlasti proti teologom. Svetovni sloves si je pa pridobil s svojim remekdelom »Žena in socijalizem«, ki je doživel v nemščini že nad 50 naklad in je prevedeno v vse kulturne jezike. S tem delom je prvičkrat temeljito obdelal žensko vprašanje iz socijalnega, gospodarskega in kulturnega stališča. (V slovenščino ni bila doslej prevedena še nobena Bebelova knjiga. Srbi, ki so na socijalistični literaturi veliko bolj bogati kakor Slovenci, imajo prevedene »Iz mojega življenja« in »Žena in socijalizem«.)

Poznejša leta se je udeleževal Bebel kot parlamentarec, sijajen govornik, urednik in organizator. Bil je skozi in skozi pacifist in kdove, če ne bi nemška socijalna demokracija ob izbruhu svetovne vojne zavzela drugačno stališče, če bi bil on še živ. Umrl je 13. avgusta leta 1913. v Švici, kjer je iskal zdravja. Njegovo truplo je bilo vpepeljeno v krematoriju v Zürichu. T. M.

Bolgarski kralj in italijanska princezinja.

Bolgarski kralj Boris bi rad dobil za ženo italijansko princezinjo Ivano. Italijanski dvor pa zahteva, zlasti sedaj, ko se je Italija pomirila z Vatikanom, da bi otroci, ki bi bili rojeni v tem zakonu, morali biti vzgojeni v veri matere, dočim je Boris pravoslavni, ker ga je že oče Ferdinand Koburški, prejšnji bolgarski car, vzgojil v pravoslavju.

Bolgarska ustava pa določa, da mora biti vladajoča dinastija pravoslavna. Zaraditega bi morala Bolgarija, če hoče omogočiti možnost svojega kralja z italijansko princezinjo, izpremeniti ustavo potom svojega parlamenta.

V zadregi sta torej ministrski predsednik Ljapčev in kralj.

Ljapčev se ne upa predložiti takega predloga parlamentu, ker bi se z njim omejevale vsaj navidezne pravice naroda, kralj se pa ne more ženiti po svojem srcu. Neverjetno pa je, če bi Ljapčev tudi razpisal volitve v svrhu izpremembe ustave v določbah nasledstva na prestolu, da bi uspel.

Če si z naročnino v zastanku, jo poravnaj takoj! Pomisli, da se morajo delavski listi vzdrževati izključno z lastnimi sredstvi. ---

Doma in po svetu.

Revizija zagrebških pekarn. V Zagrebu so peki izredno podražili kruh. Občina preiskuje razloge podražitve. Vrhutega je zagrebška inspekcija dela izvedla v soboto ponoči revizijo pekarn. V revizijski komisiji so bili zastopnik Delavske zbornice, podružnice delavske pekarske organizacije in organ policije. Našli so grozne nedostatke. V neki delavnici je spal pod koritom za mešanje na cementnih tleh nedoleten vajenec zavrt v prte, v katere se zavija pečeni kruh. V drugih delavnicah spe delavci po deskah za testo in pečeni kruh in se odevajo s prti, v katerih se kruh dostavlja strankam. V eni pekarni je bil pečeni kruh poleg nočne posode. Korita, prti, krpe in ostalo posodje je bilo naravnost črno od umazanosti. V mnogih pekarnah dela mojster s samimi vajenci, ob slabi luči. Komisija je sklenila, da vložijo Delavska zbornica poseben protest proti tem razmeram pri mestnem tržnem nadzorstvu, v katerem bo zahtevala pregled vseh zagrebških pekarn. Delavska zbornica bo pozvala tudi mestni fizikat, da se o razmerah v pekarnah izreče. V večjih pekarnah revizijska komisija ni našla posebnih nedostatkov. — V dravski banovini takih poročil ne čitamo. Kaj se je že storilo v tem pogledu?

Molk je tudi odgovor. Nedavno smo vpraševali, kaj pravi znanost in veda k nespametnim zahtevam »gospodarskih krogov« glede socijalne zakonodaje in delavskega varstva. Oglasil se ni nihče. Kaj je torej, ali nihče nič ne ve, ali nihče nič ne zna, ali pa se vsi vesele, da se nevedneži vesele svoje nespameti.

Delavska stanovanja v Zagrebu. V Zagrebu grade zopet 108 delavskih stanovanj. — V dravski banovini, zlasti v Ljubljani in Mariboru pa to ni potrebno, čeprav straši še cela vrsta barak in kolib v mestih in okolici. Da, da, socijalna politika, skrb za splošne javne interese; za to ni razumevanja.

Ladjedelnico zgrade v Kraljevi. Angleška firma Jarow & Co. iz Glasgowa zgradi v Kraljevi ladjedelnico. Nova družba se združi z beograjsko delniško družbo in znatno poveča dosedanjo ladjedelnico za trgovske ladje.

Zračni promet med Zagrebom in Dunajem se uvede sredi meseca marca.

Konferenca delodajalskih zbornic v Ljubljani. ki jo sklicuje ljubljanska zbornica za trgovino, obrt in industrijo, bo pričela zborovati prve dni meseca marca. Obravnavali bodo razna davčna vprašanja, tako vprašanje prometnega davka. Nodvomno bodo govorili tudi o — nameravani reviziji socijalne zakonodaje in delavskega varstva. Radovedni smo, če bodo ljubljanski gospodje k tem vprašanjem povedali pametno besedo. Doslej so kar molčali — ko se sicer cede obljub. Vsaj to naj povedo na konferenci, da ima industrija sijajne bilance in da je delavska zakonodaja potrebna.

Socijalnodemokratska stranka v Litaviji dopuščena. V Litaviji je znani Woldemaras kot diktator preganjali in prepovedal socijalnodemokratsko stranko. Woldemaras je moral že pred meseci pobrati šila in kopita ter zopet nastopiti službo kot profesor. Direktor policijskega oddelka je pa sedaj izdal na podrejene policijske urade odredbo, v kateri razglša, da se zopet sme snovati in organizirati socijalnodemokratska stranka.

Italija in Rumunija. V torek sta podpisali Italija in Rumunija v Rimu trgovsko pogodbo.

Če se razdre zaroka. Na podlagi poročil najrazličnejših tu- in inozemskih časopisov, se je zaroka grofa Hochberga z rumunsko princesinjo Ileano razdrila in sicer radi tega, ker je glavno komunistično glasilo v Berlinu »Rote Fahne«, mladega grofiča razkrinkalo, češ, da je bil pred leti zaprt zaradi nečastnega dejanja. Ko

so v Bukarešti zato zvedeli, so mlademu ženinu, ki se je baš nahajal v Bukarešti, dali slovo. Grof pa sedaj iz Calaisa demantira vse to, češ, da ni res, da bi se bila zaroka razdrila, nasprotno, pravi, namerava v bližnjem času napraviti zaročenko več daljših potovanj. Končno tudi ni res, da bi bil on kdaj zaprt. Grof bi pa lahko že vedel, če je pravi mož za princesinjo, da bi ne bilo nepotrebnega škandala, kar tudi nevesti ne more biti vseeno.

Kardinal Merry de Val umrl. Merry de Val je bil pred Gasparrijem vaticanski tajnik in je pravi začetnik sedanje vaticanske politike. Po rodu je bil Španec. Njegovo delo so zlasti kongregacije.

Ildrijski rudarji, ki kopljejo živo srebro in cinober so poslali deputacijo v Rim. V deputaciji so bili Ivan Kokalj, Filip Kumar in Ivan Gnezda. Podtajnik Alfieri jih je sprejel prejšnji ponedeljek in jim obljubil, — da bo njih želje proučil. Socijalne razmere v Ildriji so bile že od nekdaj jako slabe.

Pri Vatikanu ima danes diplomatske zastopnike 31 držav, med katerimi je poleg Francije, Italije, Anglije, Nemčije in Poljske največ manjših držav.

Razžaljeni Horthy. Čehoslovaško in nemško časopisje je napadlo Horthy zaradi njegovega delovanja in ravnanja na mednarodnih konferencah. Horthy se je pritožil v Pragi in Berlinu zaraditega in v obeh mestih so podali opravičljive izjave ter dostavili, da je sedaj po mednarodnih dogovorih potreben mir, da se utrdijo med državami dobri odnosi. Zunanji ministri imajo dolžnost, da vplivajo pomirljivo in k spravi. Ali sistem madžarskega režima ne spada v srednjo Evropo in dokler se tam ne izvedejo izpremembe, bo Madžarska vedno kamen izpodtike. Tudi verzirani svetovni politiki so takega mnenja.

Drakonična obsodba trinajstih kmetov iz Julijske Benečije. Iz Marreziča pri Kopru je bilo obsojenih trinajst kmetov po zakonu o zaščiti države, češ, da so bili člani protitalijanskih združenj in izvajali terorizem nad prebivalstvom že leta 1928. Najdena je bila pri njih tudi zaloga orožja in municije. Avgusta meseca so bili prepeljani iz Kopra v Rim. Te dni so bili obsojeni, in sicer Rudolf Marsič in Ivan Dobrinja vsak na 30 let ječe, Anton Kodarin na 17 let in 6 mesecev, Ivan Kodarin na 15 let, Ivan Marsič na 10 let, Miroslav Marsič na 3 leta, Fran Jerman in Marij Vuzevič vsak na 4 leta ter vsi naštetni na globlo po 6000 lir. Ernest Vatovec je bil obsojen na 5 let ječe, Venceslav Kocjančič, Albert Krnac, Josip Lovrenčič in Josip Vergan na 4 leta. Vsi izgube za stalno državljske pravice. Obsojeni so bili kot komunisti.

Ciganski zakon hočejo v Burgenlandu. Vseboval naj bi med drugim določbo, da mora vsak cigan na svojo legitimacijo pritisniti prst, ker so cigani po večini nepismeni in njih imena se skoraj med seboj ne razlikujejo. Cigani posedujejo v Avstriji tudi volilno pravico in v Burgenlandu je 3000 ciganov, ki se vsi pišejo za Horvate!

Parobrod-velikan. V Nemčiji so zgradili potniški parnik »Europa« za vožnjo med Hamburgom in Newyorkom. Parnik je dolg 285 metrov, širok 31 metrov in globok nad 27 metrov. Posadka parobroda šteje 975 oseb in ima še prostora za 2200 potnikov. Dne 19. marca nastopi parnik svojo prvo šestdnevno pot v Ameriko.

Papežev poslanik v Nemčiji je postal Cesare Orsegni, ki je bil doslej nuncij v Budimpešti.

Požar v angleški tovarni slaminikov. V Lutonu v Angliji je nastal dne 26. t. m. požar v tovarni slaminikov. V tovarni so bile nakupičene velikanske množine slame in požar je v nekaj minutah zajel vso tovarno. Pri požaru je bilo več ali manj ranjenih nad 130 oseb. Zgorelo je več deklet. Mnogo deklet je zbežalo v gor-

nja nadstropja tovarne, od koder so klicala na pomoč, da si je bila pomoč zaradi divjanja ognja nemogoča. Škoda pogorele tovarne in zalog znaša okoli 20 milijard dinarjev. — Škode človeških življenjskih žrtev pa nihče — ne ceni.

Beloruska vojska pripravlja atentat na Trockegea. Založba S. Fischer je prejela od praškega urednika Ludvika Heniša obvestilo, da name-rava skupina članov bivše beloruske vojske v Pragi izvršiti atentat na Trockegea. Namen imajo Trockegea napasti na otoku Principo in ga ustreliti. O tej nakani je bilo obveščeno turško poslaništvo v Berlinu in tudi Trocki sam.

Protiverski boj v Rusiji se bo nadaljeval, izjavlja Stalin, ker je komunistična protiverska propaganda najboljše sredstvo, da se pokoplje vpliv duhovščine in končno doseže nje popoln polom.

Pojačenje ruskega terorja. Sovjetska vlada je osnovala potujoče kaznovalne komisije, ki jih pošlje po vsej Rusiji, ki bodo kolektivno kaznovali seljake, ki se upirajo uvedbi kolektivnega gospodarstva. Z misijo je poverjen znani krvoločni Nikola Kriljenko.

Rusija obleče vse prebivalce enako. Sovjetska vlada namerava odrediti ceneno in standardizirano oblečilo in obuvale enake vrste za vse prebivalce; v načrtu so tudi uniformne hiše, pohištvo in celo oblika jedi. Na ta način bi vsi člani ruske družbe prišli na eno stopnjo. Nihče bi se ne mogel pritožiti, da se njegov sosed boljše oblači in ima boljše stanovanje in hrano. Ženske tudi ne bodo več tekmoval v novih modah. Kampanja za poenostavljenost ženske noše je že v teku.

Amerikanska industrija se združuje. Veliki ameriški družbi Standard Oil Company of Newjersey in Vacuum Oil Company sta se združili. Delniški kapital znaša 882 milijonov dinarjev (to je okroglo 50 milijard dinarjev).

V Boliviji v Ameriki so uporniki napravili revolucijo. Predsednik re-

publike Vasquez je bežal v francosko poslaništvo. Glavno mesto so uporniki zasedli brez boja. Med uporniki in vlado se sklene sporazum. Ameriške male državnice so vajene revolucij, zato tudi ta revolucija ne pomeni več kakor izpremembo režima.

V Čikagu ne mine dan, da bi se ne izvršil kak roparski umor; navadno jih je več zapovrstjo. Davek banditom, ki ga mora plačevati prebivalstvo raznim izsiljevalcem pod vplivom groženj na življenje, znaša v tem mestu 45 dolarjev letno na vsako osebo. Bog nas varuj puritanske kulture.

Izgredi brezposelnih v Philadelphiji. Nič manj kot 5000 delavcev se je zbralo pred Leslie gledališčem, ko je družba dala oglas v časopise, da potrebuje 25 statistikov za izpopolnjevanje gledališkega osebja. Oglas je dala z namenom, da si zasigura reklamo, v resnici pa ni potrebovala nobene moči. Brezposelni delavci so bili razkačeni, ko so izvedeli, da jih je družba potegnila in pretili so izgredi. Poklicana je bila policija, kateri se je šele po dolgem boju posrečilo razgnati delavce. Incident meče slabo luč na industrijske razmere, ki so od dne do dne mizernejše. Policija je bila že večkrat poklicana, da je razgnala množice pred tovarnami, ki so prišle tja, da dobe delo. Sodi se, da je v mestu več kot 100.000 brezposelnih delavcev.

Radi kaznilniške revolte. Trije glavni kolovodje revolte v ameriški kaznilnici Auburn, o kateri smo poročali, so bili sedaj obsojeni v smrt na električnem stolu.

Političen umor v Šanghaju. Sedem neznanih Kitajcev je vdrl v hišo, kjer sta se nahajala pristaša levega krila Knomingtanga, politika Wang-poling in Polingking in so oba ustrelili. Razen teh še pet drugih oseb, ki so se jim protistavili. Smatra se, da so to bili privrženci ekstremnega desnega nacionalnega krila.

Pri volitvah na Japonskem je vladna stranka dosegla absolutno večino. Delavska strankaje dobila 13 mandatov.

Občine in potreba socialnega zavarovanja.

Ali niso ti ljudje zaslužili drugačne preskrbe.

Delavci, delavke, nameščenci, obrtniki in drugi ljudje, ki v starosti nimajo preskrbe, ter njih sorodniki, so breme občin.

Ljubljanska občina, kakor poroča »Slovenski Narod«, je izplačevala ubožne podpore 371 otrokom po 30 do 80 Din. Za 15 otrok, ki niso v zavodih, plačuje občina po 300 Din na mesec.

V Marjanišču, Lichtenthurmu in drugih zavodih je na račun občine 26 dečkov in 12 deklic; 15 dijakom pa plačuje stipendije v inozemstvu.

Dalje prejema podporo 837 odraslih domačinov stalne ubožne podpore in sicer 68 po 50 Din, 257 po 75 Din in 474 po 100 Din na mesec ter 5 v inozemstvu. Dva meščana dobivata po 600 Din, 7 meščanov po 300 Din ter 19 meščanskih vdov in

otrok tudi po 300 Din stalne ubožne podpore na mesec.

V mestnem zavetišču v Zapljevi ulici je v oskrbi 161 domačink in 92 domačinov, 48 hiralcev in hiralok pa je v raznih drugih zavodih.

To so samo redne podpore. Majhne so, mnogo pa je siromakov, ki jo potrebujejo.

Večinoma so ostareli ljudje, ki sedaj umirajo ob malenkostnih podporah in morajo uživati miloščino na račun javnosti in davkoplačevalcev, da si v svojem življenju toliko zaslužili, da imajo pravico do pokojnine ali rente.

To je le majhna slika iz celote, v kako velikem interesu občin in nesrečnih siromakov bi bilo zadostno zavarovanje za starost in onemoglost.

Občine zganite se!

Ljubljana.

Seja ljubljanskega občinskega sveta ali uprave se je vršila v sredo. Seja je bila kratka in mirna. Mestna občina je odkupila svet Auerspergovih dedičev ob Vegovi ulici za 360 tisoč dinarjev in pristojbine. Vrhutega se bo občina pogajala s pekovskim društvom v Ljubljani za odkup sveta ob Linhartovi cesti za Sv. Krištofom. — V upravo mestne hranilnice je bil izvoljen lekarnar R. Sušnik namesto umrlega drja Jeriča.

Pisarniški ravnatelj Ciuha Viktor. Načelnik socialno-političnega urada Ciuha Viktor je obhajal dne 25. t. m. petindvajsetletnico službovanja pri ljubljanskem mestnem magistratu. Posle sedanjega svojega referata je dejansko prevzel leta 1910, ki se je imenoval takrat ubožni urad. Ciuha je uvidel, da je delokrog urada preozek in premalo moderen, zato si je zamislil organizacijo tega urada v modernejšem zmislu, kolikor je bilo v danih razmerah mogoče. Bistvena reorganizacija socialno-političnega urada se je pa izvedla za županovanja pokojnega župana drja Ljudevita Periča, ko je ta urad prejemal tudi znatnejše materialne pomočke, ki so bili pa zlasti v zadnjih proračunih znatno okrnjeni. Ciuha je v teh letih videl mnogo socialnega gorja, zato ima tudi popolno razumevanje za ta urad, ki naj ne bi bil »ubožni« urad, ampak zatočišče za vse one, ki pridejo v bedo po krivdi današnjih razmer in imajo zaradi tega moralno pravico do pomoči, ki jo nudi socialno-politični urad mestne občine. Ta čut ima tudi Ciuha, zato je njegovo delo uspelo in uspelo, ter bi še mnogo bolje uspelo, če bi v ljubljanski občini bilo več razumeva-

nja za socialno-politična vprašanja, za katera je po načelu »gospodarskih krogov« — škoda denar zapravljati. Jubilantu čestitamo tudi mi!

Okoli 10.000 stavbenih parcel se še nahaja na ljubljanskem ozemlju. Kje pa je občina, kje je društvo hišnih posestnikov, ki se je še lani širokoustilo, koliko bodo zidali častiti hišni posestniki novih hiš? Občina noče zidati, ker ji ni treba stanovanj. Hišni posestniki pa letos tudi molče in si mislijo: pa smo jih potegnili, te neumne stanovanjske najemnike! Mi stanovanj ne potrebujemo, ampak samo visoko najemnino. To pa imamo domala povsod.

Mestna zastavljalnica — barometer revščine. Kdor nima več za življenje, gre in proda, če ima kaj odvišnega. Drugi zopet, ki se nerad loči od predmeta, ljubih mu spominov, pa nese to, kar trenutno lahko pogreša, v zastavljalnico, upajoč, da se mu bo čez nekaj mesecev sreča vendarle nasmehnila in da bo potem zastavljene predmete zopet lahko rešil. Največkrat — prazno upanje. Po pretoku gotove čakalne dobe pridejo predmeti na dražbo, da se morda z njimi okiti srečnejša žena, ki ne sluti nesreče, katera je zadela njeno sovrstnico, bivšo lastnico zastavljene kinča. Lernerado se zgodi, da romajo v zastavljalnico predmeti, ki jih kulturni človek rabi, da pokrije svojo nagoto, postelje, v katerih kulturni človek spi, posteljina, odeje... Revščina uničuje kulturo in civilizacijo... Denarni promet ljubljanske zastavljalnice je znašal do leta 1923 po okoli 1.500.000 kron. Po vojni je naglo rastele in dosegel že 8.000.000 Din. Leta 1925 je iskalo v zastavljalnici pomoči 30.000 ljudi, leta 1928 pa jih je bilo že 38.000 —

V dežju, vetru in snegu

NIVEA-CREME

Veter in slabo vreme, mrzloti in vlažnost odvzemajo vaši koži trajno za kožo važne hranilne sestavine in pospešujejo s tem prerano nagubanost obraza. Vaša koža pa potrebuje svežega zraka. Tu vas varuje NIVEA-CREME pred neugodnimi vremenskimi vplivi. Samo NIVEA-CREME vsebuje EUCERIT. Ta obvaruje nežno kožno stanje osušena in prepreči nastajanje gub in rug. — Doze po 3, 5, 10 in 22 Din. — Tube po 9 in 14 Din.

NIVEA-CREME pronikne v kožo in ne ostavlja nikakega bleśka.

Trgovina v Jugoslaviji:

B. BEIERSDORF & CO., d. z o. z., MARIBOR, Meljska cesta 56

A. P. Čehov:

Hudoben dečko.

Ivan Ivanič Lapkin, postaven mladenič, je tekel po strmih obali z Ano Semjonovno Zembicko, z dekletom, ki ima top nosek. Sedla sta na klop. Ta je stala tik ob vodi med gostim grmovjem. Diven prostorček! Ko človek tu sedi, je skrit pred svetom; vidijo ga le ribe in vodni pajki, ki lete kakor strele po gladini.

Fant in dekle sta imela s seboj trnke, posodice s črviči in drugo, kar je potrebno za ribji lov. Takoj ko sta sedla, sta spustila trnke v vodo.

»Kako mi je drago, da sva vendarle že sama,« začne Lapkin, gledaje okoli sebe. »Rad bi vam povedal, Ana Semjonovna, mnogo stvari. Ko sem vas prvič videl... glejte, na vašem trnku vleče... takrat sem šele razumel, zakaj živim, razumel sem, kje je moje božanstvo, kateremu moram posvetiti vse svoje osebno življenje... Zdi se mi, da je riba velika... Ko sem vas prvokrat zagledal, sem bil že zaljubljen v vas, o, strastno zaljubljen... Ne vlečite še!... Zaklinjam vas, moja miljenka, ali bi se smel nadejati vaše ljubezni? Ne! Ako ne smem niti pomisliti na to, ali bi mogel računati vsaj na... tega!«

Ana Semjonovna uravna roko s trnkom, potegne in krične: v zraku je koprčala srebrnozeleno ribico.

»Moj Bog, prekrasna riba! Aj, ah!... Hitreje! Iztrgala se je!«

Ribica se je resnično iztrgala, pala na travo, prevrgla se in... smuk v vodo!

Loveč ribico je Lapkin namesto ribice nehote ujel roko Ane Semjonovne in jo brž pritisnil na svoje ustnice... Ona se je branila, pa je bilo že prepozno: usta so se jima že sprožila v poljub. Tako nenadoma je prišlo! Prvemu poljubu je sledil drugi, nato obečanje, prisega večne ljubezni... Presrečni časi!

A na tem svetu ni neskaliene sreče. V sreči je skrit strup, vedno ga nosi s seboj. Tako je bilo tudi tu. Med tem, ko sta se mlada dva ljubila, prasne iznenada iz vode smeh. Ozreta se proti reki in okamenita od plaha: do pasu v vodi je stal dečko... Bil je to gimnazijec Kolja, brat Ane Semjonovne: Stal je v vodi, gledal zaljubljenca in se zlobno smejal:

»A-a-a, vidva se ljubita!« reče. »Lepo to! Povedal bom to mami!«

»Upam, da boste kot pošten človek...« zajeclja Lapkin zardevši. »Zalezovati je podlo, a prisluškovati nizko, ogabno in zoprno... Nade-

jam se, da boste kot pošten in plemenit človek...«

»Dajte mi rubelj, pa ne bom povedal,« reče plemeniti človek. »Sicer povem...«

Lapkin potegne iz žepa rubelj in ga da Kolji. Ta stisne denar v mokre roke, zažvižga in odplava. A fant in dekle se zdaj nista več toliko poljubljala...

Drugi dan prinese Lapkin iz mesta barve in čopiče za slikanje, a sestra mu je dala svoje škatlice. Potem sta mu morala dati gumbes s pasjimi glavami. No, hudobni dečko je bil s tem tako zadovoljen, da je še bolj vohnil za njima, samo da bi še več dobil. Kamor je šel Lapkin z Ano Semjonovno, tja je šel tudi on. Niti za trenutek ju ni pustil na samem.

»Ničvrednež,« je škripal Lapkin z zobmi. »Tako majhen, pa že tako velik ničvrednež. Le kaj bo še iz njega!«

Ves mesec junij ni dal Kolja zaljubljenca miru. Žugal je, da ju bo izdal, pazil je na njiju in jima izvabljal darove. In še vedno je bilo vse to premalo, dokler ni začel končno omenjati žepne ure. Kaj sta hotela! Bila sta prisiljena, da mu kupita uro!

Nekoč pa se Kolja med obedom, ko so prišli na vrsto kolači, nenadoma nasmeje, pomežikne z enim očesom in vpraša Lapkina:

»Ali naj povem? A?«

Lapkin zardi kakor kuhan rak in ugrizne v prtič namesto v kolač. Ana Semjonovna skoči izza mize in pobegne v sosedno sobo.

V takem položaju sta mlada dva živela vse do konca avgusta, do onega dne, ko je Lapkin končno zaprosil za roko Ane Semjonovne. O, kako srečen dan je bil to!

Ko se je Lapkin porazgovoril z roditeljskimi zaročenki in dobil njiju pristanek, je najprej stekel na vrt in poiskal Koljo. Ko ga je našel, je potegnil zlobnega dečka za uho... Pritekla je tudi Ana Semjonovna, ki je prav tako iskala Koljo, pa ga je tudi ona ujela za drugo uho...

Zanimivo je bilo gledati, kaka slast je odsevala na licih zaljubljenca, ko je Kolja jokal in prosil:

»Draga moja, mila moja, globljčka moja, saj ne bom več. Aj, aj, oprostita!«

A nato sta si oba zaljubljenca priznala, da ves čas, kar se ljubita, nista niti enkrat doživela toliko slasti in tako opojnega blaženstva, kakor zdajle, ko sta hudobnemu dečku navila uro...

ČITAJTE „DELAVSKO POLITIKO“

NAROČA SE
MARIBOR
POŠTNI PREDAL 22

grafije. Na ta način je odpadlo dvojno pre-
vajanje in izključene so vse netočnosti. Ta
način obratovanja se je že tako uveljavil,
da je naročila kitajska vlada precejšnje
število kompletnih radio-oddajnih in spre-
jemnih postaj za prenos slik od ameriških
tvrdk, kar bo vse služilo kitajskemu tele-
grafskemu prometu.

Eifflov stolp v Parizu — najmočnejša
francoska radio-postaja? Francija se že
dalj časa resno bavi z načrtom, predelati
radio-oddajno postajo na Eifflovo stolpu
v transkontinentalno postajo na kratke va-
love. Postaja naj bi v prvi vrsti služila

radio-prometu s francoskimi kolonijami.
Prav posebno podpira ta načrt sedanj
francoski poštni minister. Stroški za pre-
delavo postaje so proračunani na 1,5 mil.
frankov. General Ferrié je izjavil kot vodja
francoskega vojaškega radio-oddelka v raz-
govoru, da so se tozadevni poskusi sicer
le slabo obnesli, pač pa upa, da bo dose-
gel ugodne rezultate z anteno, ki jo bo po-
stavil na poseben način. Če se pa vkljub
temu Eifflov stolp ne bi obnesel kot od-
dajna postaja na kratke valove, bo država
kje drugje postavila posebno oddajno po-
stajo na kratke valove.

V katere lokale naj zahajam in kje naj kupujem svoje po- trebščine?

Kadar umen trgovec naroča blago
za svojo trgovino, se vedno informira,
kje bo kupil poceni in solidno. V
svrhu razpečavanja blaga pa se
zopet poslužuje oglaševanja v časopisih.
Razne mednarodne konferen-
ce so namreč že ponovno ugotovile,
da je za uspešno razpečavanje blaga
neobhodno potrebna tudi reklama.
Kakor mora torej prodajalec in
obrtnik z vsem tem računati, tako
je pa tudi potrebno za konzumenta,
da ima svojega dobrega svetovalca
za nabavo svojih potrebščin. Naj-
boljši svetovalec je gotovo delav-
skemu sloju delavski časopis. Zato
bo tudi vsaka dobra gospodinja in
gospodar, kadar nakupuje svoje po-
trebščine, bodisi na trgu, v trgovini
ali pri obrtniku, poprej pogledal
oglas v delavskem časopisu, kateri
mu bodo služili v orientaciji. Oglasi
v delavskih listih so pa tudi dobro

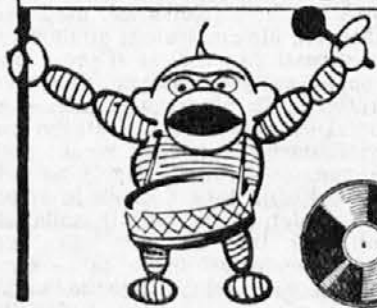
merilo, kako da zna ceniti trgovec-
prodajalec konzumenta-delavca. Sko-
raj gotovo je, da oni obrtnik, trgo-
vec, gostilničar itd., ki redko ali ni-
koli ne čuti potrebe potom oglasov
ponuditi svoje blago v nakup tudi
čitateljem delavskih listov, da do-
tični tudi mnogo ne reflektira na od-
jemalce delavskega sloja. — Zaha-
jajmo torej le v one lokale, kjer se
nahajajo tudi delavski listi. — Več
čitateljev »Delavske Politike«.

Delavska predstava v Studencih.

Kot otvoritveno predstavo je
uprizoril dramatični odsek »Svobode«
v društveni dvorani veseloigro
v dveh dejanjih »Trije ptički« v re-
žiji g. Mlakarja in veseloigro v dveh
dejanjih »Teta iz Amerike«, v režiji
g. Jankota. Ker je bila pri prvi pred-
stavi dvorana razprodana, se bosta
na splošno željo občinstva igri po-
novili v nedeljo, 2. marca 1930, ob
19. uri. Sodeluje godba žel. del. in
usl. pod vodstvom g. Schönherrja.

TOVARNA GLASBIL IN GRAMOFONOV

MEINEL
&
HEROLD

Gramofoni	Din do 298— dalje
Mandoline	136—
Violine	95—
Gitare	207—
Trombe	505—
Ročne harmonike	85—

Prodajalna: Trg Svobode
(Nova Scherbaumova zgradba).

Pristopajte k ŠTAJERSKI HRANILNICI IN POSOLJILNICI

Delež stane Din
100— in se obre-
stuje po

6%

Člane sprejema
časopisna Ljudska
tiskarna, Sodna
ulica štev. 20 —

Kupujte svoje
potrebščine
pri naših
inseren-
tih.

MALA NAZNANILA.

Poceni ure, zlatino in srebrnino ter
vsa v to stroko spadajoča popravila pri
Albertu Eccarius
urar, Maribor, Slomškov trg 5

LIPUŠ IGNAZ

mehanična delavnica za šivalne stro-
je in kolesa izdelava prvovrstna po
najnižjih cenah.

MARIBOR, KOROŠKA CESTA 90.

Vulkaniziranje

Gumiji za avtomobile, snežne
čevlje, galoše itd. se sprejemajo
v popravilo po solidnih cenah.

TERBUC, Maribor, Glavni trg 4.

Mehanična delavnica

za popravilo vseh vrst gramofonov, šivalnih strojev,
pod jamstvom solidne in brezkonkurenčne cene,
JUSTIN GUSTINČIČ, MARIBOR
TATTENBACHOVA ULICA 14
Zadostuje dopisnica, da pridem po Vaše stroje
in gramofone na dom.

ČITAJTE!

novo izišlo, socijalno dramo Rudolfa
Golouha

KRIZA.

Naroča se pri upravi »Delavske Po-
litike« v Mariboru, Ruška cesta 5.
Vsaka naša knjižnica, vsak naš čit-
atelj mora naročiti to našo najboljšo
socijalno dramo.

Elektrotehnična delavnica PRATTES & TRABI,

Maribor, Vodnikov trg št. 3.

Popravila vseh vrst električnih strojev in
aparatur, novo ovijanje sežganih elektro-
motorjev, dynamo-strojev, transformatorjev
itd. Lastna preizkuševalnica, točna in ku-
lantna postrežba, zmerne cene, nakup in
prodaja porabljenih motorjev in dynamo-
strojev.

Vsi letni naročniki dobe **zastonj**

14 karatno originalno ameriškansko

zlato nalivno pero

Zahtevajte takoj brezplačno na ogled »Radio-
welt«. Naroča se Administration der »Radio-
welt« Wien I, Pestalozziggasse Nr. 6, ki prinaša
obširne radioprograme, interesantne slike in ima
lepo urejene poučne tehnične članke.

TOVARNA „SOFRA“

kartotek, štampiljk in emajlnih tablic, graviranje,
prodaja »Adler« pisalnih strojev in vseh v to
stroko spadajočih potrebščin.

T. SOKLIČ

Maribor, Aleksandrova cesta št. 43,
Trg Svobode (Nova Scherbaumova zgradba)

V tekstilnem bazarju

Vetrinjska ulica št. 15
Maribor

se dobi pristno angleško sukno za
obleke, plašče, svilo, platno itd. po
najnižjih cenah. — Oglejte si izložbe.

D. ROSINA

Maribor, Vetrinjska ulica 26
nud najugodnejše nogavice, rokavice, čevlje,
razne drobnine, vrvi, špago, papir, šolske po-
trebščine parfumerijo, košare, igrače i. t. d.

Zbirajte za tiskovni sklad

VELIKA MAŠKERADA

V SOBOTO, NEDELJO IN TÖREK

V soboto in torek otvorjeno do 3. ure
zjutraj. Priporočam se za obilen obisk
VETRINJSKI DVOR-H. KOSIČ.

STAVBENA, KONZUMNA IN GOSTILNIŠKA ZADRUGA

„DELAVSKI DOM“

V TRBOVLJAH R. Z. Z. O. Z.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po čistih 8% od dne
vloge do dne dviga. Ima 3 prodajalne, 2 v Trbovljah, 1 v Se-
novu pri Rajhenburgu. Član te zadruga lahko postane vsak,
ki vplača delež in vpisnino, delež znaša 50 D, vpisnina 2·50 D

NAČELSTVO.

Kot najboljšo masažno in domače zdravilno sredstvo proti

revmatičnim bolečinam

zobo- in glavobolu, prehlajenju, trganju, za negovanje
telesa, ust, osvežitev in krepitev mišičevja ter živčevja
sploh, se vporablja že pol stoletja priznana

LEVJA

MENTOL-DROŽENKA

(francosko žganje)

Dobiva se v originalnih plombiranih steklenicah v pristni predvojni
kakovosti v vseh drogerijah in trgovinah z mešanim blagom, ka-
kor tudi v vseh prodajalnah Konzumnega društva za Slovenijo.

Zahtevajte vedno in povsod kruh in pecivo iz Delavske pekarnice v Mariboru. - Telefon štev. 2324.